

The Holy See

Достойні Брати у Єпископстві!

1. Вітаю й обіймаю усіх Вас у Господі! Великою радістю для мене є можливість зустрітися з Вами на вашій улюбленій землі, вислухати вас і разом із вами призадуматися над шляхом сопричастя та над багатообіцяючими перспективами євангелізації, яка проводиться у ваших церковних спільнотах. Вже від десяти років, тобто відколи ваша країна після закінчення комуністичної диктатури, наново здобула незалежність, церковні спільноти почали реорганізовувати своє життя для проведення більш дійової душпастирської діяльності, з надією вдивляючись у майбутнє. Для них благаю нового зіслання благодатей від Ісуса Христа, Який, згідно з переконливим висловом Слуги Божого Папи Павла VI, "надихає й освячує Церкву, є її божественним подихом, вітром для її вітрил, її об'єднуючим началом, її внутрішнім джерелом світла й сили, її підтримкою та утішенням, її джерелом харизм і пісень, її миром та радістю, її запорукою та прелюдією блаженного й вічного життя" (Павло VI, *Повчання X* [1972], стор. 1210-1211).

2. Радість сьогоднішньої зустрічі стане ще більшою в наступних днях, коли ми разом візьмемо участь в урочистій беатифікації деяких ваших співбратів, які виконували єпископське служіння у надзвичайно важких умовах. Нашою вдячністю віддамо їм честь за те, що серед вірних своїх Церков вони власною жертвою зберегли непорушну спадщину віри. Піднімаючи їх до слави престолів, з вдячністю бажаю згадати інших Пастирів, які також заплатили велику ціну за вірність Христові та за рішення залишитись з'єднаними з Наступником Апостола Петра.

Як серед них не згадати Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького? Мій достойний попередник, Папа Пій XII сказав, що його благородне життя було перерване "не настільки глибоким віком, як стражданнями його душі як Пастиря, що зазнав ударів разом із своїм стадом" (AAS XLIV [1955], р. 877). Разом з ним згадую кардинала Йосифа Сліпого, першого ректора греко-католицької Богословської Академії у Львові, яку недавно успішно наново відкрито. Цей героїчний ісповідник віри зазнав суворого ув'язнення аж протягом 18 років.

Серед вас ще є священики та Єпископи, які зазнали в'язниць і переслідувань. Із зворушенням обіймаючи вас, найдорожчі Брати, звеличую Бога за ваше вірне свідчення. Воно мене заохочує, щоб з дедалі відважнішою посвятою виконувати моє служіння у

вселенській Церкві. Звертаюсь до вас словами, які ви звичайно повторюєте на Літургії святого Івана Золотоустого: "Самі себе, один одного, та все життя наше Христу Богові віддаймо". У цьому полягає наука мучеників та ісповідників віри. Цю науку повинні вивчити і нею жити також і ми, Пастирі стада, яке Господь нам довірив.

3. Правда, що зберігати й передавати спадщину віри - це завдання всієї Церкви. Однак, Пастирям належить важкий обов'язок бути для християнського люду досвідченими провідниками, просвіченими вчителями та зразковими свідками. На цю особливу відповідальність Єпископів спрямована тема, яку серед інших цього року розглядатиме Синод Єпископів Української Греко-католицької Церкви: "Присутність і відповідальність Єпископа". Дозвольте мені з цього приводу під час цієї зустрічі, яка збрала разом східних і латинських Єпископів, з братнім духом служіння запропонувати вам деякі особисті міркування.

Перш усього, мені хотілося б разом із вами, першими відповідальними особами ваших Церков, подякувати Богові за свідчення, яке дають католики у цій країні, де Церква представляє божественну й людську дійсність, збагачену генієм української культури. Тут Церква дихає двома легенями східної й західної традиції. Тут у братерському діалозі зустрічаються ті, які черпають з джерел візантійської духовності, а також і ті, які живляться духовністю латинською. Тут зустрічається та взаємозбагачується глибокий сенс таїнства, яке панує у Святій Літургії Східних Церков та містична істотність латинського обряду.

Життя у приналежності до єдиної Церкви, шануючи різні обрядові традиції, дає вам велику нагоду для того, щоб вчинити діючою знаменну "церковну лабораторію", в якій будуватимете єдність у відмінності. Це найвідповідніший шлях для того, щоб відповісти на численні та складні пастирські виклики сьогодення. Запрошую вас дати свій внесок у ці пошуки, у тісному й плідному співробітництві, як вас, членів Синоду Єпископів Української Греко-католицької Церкви, так і вас, єпископів Української Єпископської Конференції. Одноставним серцем звіщайте Євангеліє Христа, долаючи кожную спокусу поділу й суперечності. Єдиним "змаганням" між вами, дорогі Брати у Єпископстві, нехай буде змагання у пошані одні до одних (див. *Рим 12,10*), і у прагненні до святості.

Дбайте про спільність між вами та з пресвітерами в атмосфері любові, уважливості та шанобливого й братерського діалогу. Від якості цих стосунків великою мірою залежить ефективність діла євангелізації.

4. Протягом цих десяти років ваші Церкви зазнали надзвичайного розквіту покликаних до священничого й чернечого життя. Це ставить вимогу особливого дбання про духовну, інтелектуальну й душпастирську формацію тих, які покликані до священства й богослужбового життя. Найперше, майбутнім пресвітерам потрібно забезпечити глибоку духовність, послідовне філософсько-богословське приготування та ґрунтовну підготовку до

душпастирського життя, вкорінену у вічних цінностях католицької традиції, однак, звертаючи увагу на знаки часу. Необхідною умовою для досягнення таких цілей є наявність у семінаріях та інститутах формації досвідчених вихователів і спеціалізованих викладачів, які забезпечать ґрунтовний інтелектуальний та духовний фундамент майбутніх священиків. Аналогічне піклування треба приділяти формації членів інститутів богопосвяченого життя, зокрема жіночих.

Іншим фундаментальним завданням, на яке мають звернути увагу ваші Церкви є розгалужена компетентна й осучаснена катехиза, звернена як до дорослих, так і до молодих поколінь. У цьому вам стане великою допомогою *Катехизм католицької Церкви*, який незабаром буде опублікований українською мовою. Він становить провидінне знаряддя задля свого цілісного й систематичного викладу католицької віри близьким і далеким. Однак, треба нагадати, що катехитичне навчання становить тільки один із елементів ширшого введення до християнства, що передбачає, поруч із звіщенням правд віри, виховання навиків до особистої та літургічної молитви, досвід братерської спільності та приготування до церковного служіння. Тільки цілісна християнська формація може привести до досягнення специфічної мети катехизи, що "полягає у тому, щоб за Божою допомогою розвинути віру, яка ще є у зародку, у повному сприянні та щоденному живленні християнського життя вірних будь-якого віку", щоб учень Ісуса Христа міг навчитись "думати, як Він думав, оцінювати, як Він оцінював, діяти, згідно з Його заповідями, надіятись, згідно з Його закликком" (Апостольське поучення *Catechesi tradendae*, 20).

5. Останніми роками, які характеризуються швидкими й глибокими суспільними переминами також і в Україні, сім'я переживає сильну кризу, як про це засвідчують численні розлучення та поширена практика абортів. Нехай, отже, родина стане однією з ваших пастирських пріоритетів. Зокрема, подбайте про те, щоб виховати християнські родини з глибоким досвідом Бога й у повному усвідомленні задуму Творця щодо подружжя, щоб оновлюючи духовну основу свого співжиття, вони змогли внести вклад у покращення якості всього громадянського суспільства.

З євангелізацією сім'ї пов'язане також і душпастирство молоді. Зразки гедоністичного та матеріалістичного життя, що їх представляють численні засоби масової інформації, криза цінностей, що вражає родини, ілюзія легкого життя, уникання самопожертви, проблеми безробіття та невпевненості у завтрашньому дні, часто породжують у молодих велику дезорієнтацію, вчиняючи їх податливими на примарні й без цінностей пропозиції життя, або спонукаючи до форм втечі, що викликають занепокоєння. Тому треба докласти сил і засобів для їхнього людського і християнського виховання.

Я з приємністю дізнався, що у перспективі успішної праці над вихованням нових поколінь вашим наміром є заснувати Інститут соціальних наук, в якому було б доцільно поглиблено вивчати соціальне вчення Церкви. Ця ініціатива виглядає доцільною як ніколи. Саме тому я

охоче її підтримую і благословлю.

6. Шановні Брати, перед вами відкривається важливий період, від якого буде залежати "якість" присутності Церкви на українській землі в наступному тисячоріччі. Під час комуністичного переслідування греко-католицька та римо-католицька Церкви підтримували зразкові стосунки, які становили міцну передумову наступного церковного розквіту. Використовуючи цей досвід, сьогодні слід співпрацювати ще більше й краще, щоб виконати вимогливе завдання нової євангелізації. Нехай же ваші Церкви так, як це вже успішно склалося у різних душпастирських обставинах, зуміють знайти гармонійні форми порозуміння і взаємодопомоги у сфері катехизи, у центрах католицької освіти, у присутності в засобах масової інформації, як також і на розлогому та складному полі сприяння розвитку людині. Нехай повсюди католики представляються одноставними, готовими до діалогу та взаємослужіння.

Синод Єпископів Української Греко-католицької Церкви займається також багатьма вірними у діаспорі, а це представляє нові душпастирські завдання. Щоб вийти їм назустріч, ще раз наголосимо, потрібно бути об'єднаними. Це єдність, яка, насамперед, діє серед Єпископів та священників, у світлі навчань Другого Ватиканського Собору, який запрошує Єпископів вважати священників "братами і друзями" (*Presbyterorum ordinis*, 7). Для духовного добра цілого містичного Тіла Христового така єдність повинна залучати як богопосвячених осіб, так і активних мирян.

7. Цей сильний досвід спільності всередині католицької Церкви, напевно, заохотить до відповідних форм братерського співробітництва з братами-православними, щоб разом відповісти на пошуки правди й радості сучасної людини, які повністю може задовольнити тільки Ісус Христос. Тому екуменічний діалог не може не становити для вірних і для Церков в Україні невідкличного пріоритету. Поділ християн на різні конфесії представляє один із найбільших викликів наших часів. Шлях, яким маємо пройти, щоб досягнути повне примирення й сопричастя між Христовими учнями, також і те видиме, є довгим, але досвід минулого дозволяє нам з надією дивитись у майбутність.

Прагнення єдності стало ще сильнішим після Другого Ватиканського Собору й сьогодні в усіх християн зростає усвідомлення необхідності у сміливому порозумінні та у тіснішій співпраці. Я, Наступник Петра, сьогодні заохочую й закликаю вас, Дорогі Брати у Єпископстві, далі прямувати цим шляхом та запевняю, що Апостольська Столиця підтримає ваші великодушні зусилля. Папа з вами у вашому щоденному служінні вірним і супроводжує вас своєю молитвою. Ось з такими почуттями у серці ввіряю небесній Божій Матері Вас, ваші Церкви, ваші задуми та надії Божого люду в Україні й щиро вас благословлю.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana